

WP

# TONG



Vatan yagonadir,  
Vatan bittadir!

www.tongyulduzi.uz

2011-yil  
20-iyun  
N:25  
(66826)

# yulduzi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqra boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092



## XAYRINISO

Jajjigina doirasini chalib, berilib qo'shiq kuylayotgan mana bu qizaloqning ismi Xayriniso Akbarova. 3 yoshli paytida «Yor-yor» qo'shig'ini kuylab, hammani hayratga solgan bu kichikintoy hozirda Mirzo Ulug'bek tumanidagi 20-musiq va san'at maktabining 1-sinfida an'anaviy xonandachilik yo'nalishi bo'yicha tahsil olyapti. Birinchi uchrashuvdayoq qizchadagi noyob qobiliyatni payqagan ustoz Abdugahhor Abduqodirovning Xayrinisodan umidi katta. Lekin mashg'ulotlar paytida uni toliqtirib qo'ymaslikka harakat qiladi.

– Qizaloqning bolaligini o'g'irlashga haqqim yo'q, – deydi ustoz mehr bilan jajji qo'shiqchining sochlarini silab. – Hamma bolalar kabi u ham o'z vaqtida o'ynashi, o'z vaqtida dam olishi kerak. Shuning uchun ham birga turli harakatli o'yinlar o'ynaymiz, zerikib qolsa, ertaklar, hangomalar aytib beraman...

Ustoz shu tariqa shogirdidagi iqtidorni, imkoniyatlarni yuzaga chiqarishga, tom ma'noda bir bog'bon misoli navniholni to'g'ri parvarishlashga intiladi.

6 yoshli Xayrinisoning tengdoshlaridan ajralib turadigan jihatlari talaygina: odatda bolakaylar multfilmlarni sevib tomosha qilishadi, estrada qo'shiqlarini yoqtirishadi. Xayriniso esa «O'zbekiston» telekanali orqali namoyish etiladigan «Ohanrabo» ko'rsatuvi boshlansa, sehrlangandek oynayi jahon qarshisidan ketolmay qoladi. Munojot Yo'ldorning qo'shiqlarini tinglaganda, kattalardek chayqalib o'tiradi. Dilnura Qodirjonova qo'shiqlari yozilgan diskini qo'lidan qo'ymaydi. Hozirda uning repertuari ancha boyigan. «Omon yor», «Nahori nashita», «Barno yigit» kabi qo'shiqlari bilan bir necha tanlovlarda ishtirok etishga ham ulgurdi. Qarshi shahrida bo'lib o'tgan Muhtidin Qoriyoqubov xotirasiga bag'ishlangan ko'rik-tanlovning respublika bosqichida eng yosh ishtirokchi sifatida qatnashib, 1-o'rinni qo'lga kiritdi. «Yagonasan, muqaddas Vatan!» qo'shiqlar tanlovining tuman bosqichida g'olib chiqib, ayni damda tanlovning shahar bosqichiga hozirlik ko'rayapti.

Bolalikda qilingan sof, beg'ubor barcha niyatlar ijobat bo'ladi, deyishadi. Shunday ekan, katta bo'lsam, maqomchi bo'laman, deya niyat qilayotgan jajji Xayrinisoning ham maqom yo'nalishidagi qo'shiqlari barchamizni maftun etsa, ne ajab?!



**USHBU SONDA:**

**NIMA O'QISAM EKAN?**

**KUN TARTIBI KERAKMI?**

**BAHODIRNING TATIL REJASI**



Bo'sh vaqtingiz yetarli, goho nima ish qilishni bilmay, boshingiz qotadi. Shunday paltalarda ertak o'qish odamga rohat bag'ishlaydi. Keling, shu bahona ertak haqida 100 og'iz suhbatlashib olamiz.

## NIMA O'QISAM EKAN?

Xalq og'zaki ijodining eng namunali durdonalaridan bo'lmish ertaklar ham inson hayotida muhim o'rin tutuvchi tarbiya vositalaridan biri hisoblanadi. Bundan ming yillar burun ham ertaklar haqida, ularning inson hayotida tutgan o'rni to'g'risida ijodiy fikrlar bildirilgan va uning rivojiga ko'mak berilgan.

Mahmud Qoshg'ariyning «Devonu lug'otit turk» asarida ertak «etuk» shaklida uchraydi. Buxoro va Samarqand viloyatlarida «matal», Buxoro atrofidagi qishloqlarda «ushuk», Xorazmda «varsaqi» deb ham yuritiladi.

O'zbek xalq ertaklari o'z ma'nomohiyatiga ko'ra shartli ravishda necha guruhga bo'linishini bilasizmi? Ular to'rt guruhdan iborat:

- 1) hayvonlar haqidagi ertaklar;
- 2) sehrli ertaklar;
- 3) hayotiy-maishiy ertaklar;

### 4) hajviy ertaklar.

Hayvonlar haqidagi ertaklarning bir turi majoziy ertaklardir. Bularga «Susambil», «Bo'ri bilan tulki», «Ikki boyqush», «Qarg'a bilan qo'zi» kabi ertaklar kiradi. Bu o'rinda bo'ri qonxo'r, tulki esa ayyor, tilyog'lama, allegorik obrazlar orqali hayot voqealari ko'chma ma'noda o'z ifodasini topadi.

Sehrli ertaklar sehr-jodu, fantastik uydirmalar asosida quriladi. «Yalmog'iz», «Semurg», «Kenja botir» kabi ertaklarda qahramonlik bilan birga yovuzlik ifoda etiladi.

«Quloqboy», «No'xatboy», «Handalakpolvon», «No'xatpolvon» ertaklari hajviy yo'nalishda bo'lib, ularda adolat-sizlik, manmanlik qoralanadi.

Hayotiy-maishiy ertaklar «Ziyul botir», «Uch og'a-ini botirlar», «Oygul bilan Baxtiyor», «Tohir va Zuhra», «Farhod va Shirin» asarlarida sehr-jodu



yoki fantastik vositalar bilan emas, balki kuch va qudrati bilan g'alabaga erishadi.

Bir so'z bilan aytganda, ertaklar hayotdan eng yaxshi saboq beruvchi qo'llanma. Ertak eshitib ulg'aygan bola kelajakda aqlli va odobli inson bo'lib yetishadi. Buvi va bobolar qo'lida tarbiya topgan bolalar hayotda o'z o'rinlarini topib, xalqqa juda katta foyda keltiradilar. Sohibqiron Amir Temur bejiz Mirzo Ulug'bekni Bibixonim tarbiyasiga topshirmagan edi.

Turli xalqlarning eng yaxshi ertaklaridan tashkil topgan to'plamlar ham mavjud. Bular orasida «Ming bir kecha» jahon adabiyoti xazinasiga ulkan hissa bo'lib qo'shilgan.

Ertaklar ongimizni salbiy fikrlardan tozalaydi, odamlarga, hayotga, ota-ona, aka-ukalarga bo'lgan mehrimizni oshirib, tabiatga bo'lgan samimiyat va e'tiborimizni kuchaytiradi.

Yozgi ta'til kunlarida o'qigan ertaklaringiz to'g'risida bizga albatta yozib yuboring. Demoqchimizki, bu yilgi ta'tilingiz xushnudlik bilan o'tib, bir umr ertaklar kabi eslab yuring.

To'lg'in HAYIT



Xozgi ta'til kunlari boshlanib ketgan bo'lsa-da, sizlardan ko'plab xatlar olib turibmiz. Ularning aksariyati, albatta, sho'riy mashqlar, hikoya va xabarlardir. Furtli savollar yo'llagan tengdoshlaringiz ham ko'pchilikni tashkil etadi. Shu bois ta'tilingiz paytida ham mazkur ruknimizni davom ettirishni o'rindi deb bildik. Har bir so'zning ma'nosini bilish katta ma'naviy boylik hisoblanadi.

Bugun quyidagi so'zlarning ma'nolarini bilib oling:

### SUYURG'OL NIMA?

Siz tarix kitoblarida bu so'zni ko'p uchratasiz, tarixchilar, ustozlaringiz uning ma'nosini yaxshi bilishadi. Ayrim tengdoshlaringizning maxsus daftar tutib, eskirgan so'zlarning ma'nolarini yozib borishlari ham tahsinga sazovor. Siz ham shunday yo'l tutishingiz zarur. Xo'sh, suyurg'ol nima? Suyurg'ol – in'om etilgan yer-suv. O'rta asrlarda davlat oldidagi katta xizmatlari uchun yirik amir va mansabdorlar shu tariqa rag'batlantirilganlar.

### TABL – KATTA NOG'ORA

Nog'orani ko'rgansiz, ulardan hozirda ham sozandalar foydalanishadi. Qadimda katta nog'oralari ham bo'lgan, ularni «tabl» yoki «dovul» deyishgan. Ularni chalganda, dovul kabi sado berganligi bois shu nom bilan ham atashgan. Bunday ulkan nog'oralardan qo'shinni ruhlantirish uchun yoki boshqa maqsadlarda ham foydalanishgan.

San'atga ixlos qo'yan bolalar shu kabi boshqa qadimiy sozlarning nomlarini aniqlab, ma'nolarini bilib borsalar, ertaga kattalar oldida qizarib qolmaydilar.

## «KIM KO'P KITOB O'QIYDI?» TANLOVIGA



Javohir Ismoilov  
Surxondaryo viloyati,  
Termiz shahridagi  
11-umumta'lim  
maktabining 6-sinfini a'lo  
baholarga tamomlab,  
«Faxriy yorliq» bilan  
taqdirlandi. Maktabdagi  
eng kitobxon o'quvchi-  
lardan biri bo'lgan Javohir  
yozgi ta'tilda miriqib badiiy  
kitoblar o'qiyapti.  
Shuningdek, «Tong  
yulduzi»ning har bir sonini  
kuzatib borishni ham kanda  
qilmaydi.

Odatda yozgi ta'til kunlari tahriyatimizga kelayotgan xatlar oqimi sezilarli darajada kamaydi. Ta'tilning birinchi oyi tugab boryapti hamki, maktablarning keti uzilmayapti. Ayniqsa, «Kim ko'p kitob o'qiydi?» tanloviga kelayotgan xatlar ancha ko'payib qoldi. Mana ulardan biri:

«Navoiy viloyati, Nurota tumanidagi 18-umumta'lim maktabining 8-«V» sinf o'quvchisi Charos Shuhratova maktabning eng a'lochi o'quvchilaridan hisoblanadi. Jamoat ishlarida faol, turli tanlovlar, musobaqalar, fan olimpiadalari ishtirokchisi. Jumladan, 2010-2011-

o'quv yilida bir qator fanlardan maktab olimpiadasida qatnashib, 1-o'rinni egalladi. Tarix fani bo'yicha tuman miqyosidagi «Bilimlar sinovida» 1-o'rinni egallab, viloyatda muvaffaqiyatli ishtirok etdi. Sinf sardori sifatida sinf rahbari R.Rajabovanning yaqin yordamchisi bo'lib kelyapti. Bilimi, malaka va ko'nikmalarini oshirish maqsadida badiiy, tarixiy asarlarni, uslubiy qo'llanmalarni ko'p o'qiydi. Ayniqsa, jahon adabiyoti namoyandalarining asarlarini sevib mutolaa qiladi. Adabiyot, she'riyat shaydosi bo'lgan Charos o'qigan kitoblari yuzasidan ustozlari, do'stlari

bilan fikr almashadi. Shu kungacha o'qigan kitoblari soni 100 tadan oshib ketgan bu qizimizni, maktabimizning eng kitobxon o'quvchisi, deb ayta olamiz.

Hurmat bilan maktab direktori vazifasini bajaruvchi M.Hamroyeva».

**Fursatdan foydalanib,  
«KIM KO'P KITOB O'QIYDI?»  
tanlovining davom etayotganini  
yana bir bor eslatib o'tamiz.  
Tanlov 1-oktabr –  
O'qituvchilar va murabbiylar  
kunida yakunlanadi.**

Yozgi ta'til oldidan maktabimizda shoir va yozuvchilar, san'atkorlar bilan tadbir bo'lib o'tdi. Sevimli nashrimiz «Tong yulduzi» gazetasi jamoasi mehmonimiz bo'ldi.

O'quvchilar gazeta haqida, unda chop etilayotgan ibratli maqolalar borasida ko'plab ma'lumotlarga



«TONG YULDUZI»  
MEHMONIMIZ

ega bo'ldilar. Uchrashuv sabab, mazkur nashrga bo'lgan mehrimiz yanada ortdi va gazetaga ikkinchi yarim yillik uchun obuna bo'lishga qaror qildik. Hozir ta'tilda miriqib «Tong yulduzi» o'qiyapmiz.

Zilola YOQUBJONOVA,  
Toshkent shahri, Uchtepa tumanidagi 116-maktabning 8-«J» sinf o'quvchisi





# KUN TARTIBI KERAKMI?..

**Qiziq, ta'tilni uyda o'tkazayotgan tengdoshlaringiz ta'tilda ham kun tartibiga rioya qilishayotganmikan? Bu savolga tengdoshlaringiz Diyora va Dilsora bilan suhbatlashib, javob topdik.**



## YUTUQLARIM SIRI...

...doimo kun tartibiga rioya qilishimdir, – deydi Pskent tumanidagi 1-maktab o'quvchisi Dilsora Abdusattorova. – Musiqaga qiziqishim bois ta'tilda ham 30-musiqi maktabiga borishni kanda qilmayapman. Bundan tashqari, kitob o'qish, munchiq va yumshoq va yinchoqlar tikish, pishiriqlar pishirish jon-u dilim. Doimo kun tartibiga rioya qilganim, ishlarimni reja asosida bajarganim uchun ko'plab yutuqlarga erishyapman. Eng katta yutuqlarimdan biri o'tgan yili «Yangi avlod» bolalar ijodiyoti festivalining Respublika bosqichida raqs yo'nalishi bo'yicha g'olib bo'lganidir. «Eng zukko kitobxon» tanlovida g'olib bo'lishimga ham kitobxonligim sabab, deb o'ylayman. Ta'til kunlarida «Xalq so'zi», «Pskent hayoti» gazetalarda chop etilgan maqola hamda hikoyalarning yig'ib boryapman. Ta'tilda yozgan yangi hikoyalardan birini tengdoshlarim e'tiboriga havola qilmoqchiman.

## AQLLI KAPALAK

juda chiroyli ekan-a? – deb so'rabdi yana katta Kapalak.

Issiq yoz kunlarining birida ikki kapalak uchrashib qolishibdi. Ular tillaridan bol tomib, gulzordagi gullarni maqtay ketishibdi:

– Manavi gul juda katta, chiroyli ekan, lekin allaqachon bolini kimdir olib ketibdi, – debdi katta Kapalak.

– Yo'q, mana bu katta ochilgan gul chiroyli, – debdi yosh Kapalak.

– Qara, ana u yerdagi g'uncha

Kapalak.

– E, u hali ochilmagan-ku, – e'tiroz bildiribdi kichigi.

– Bilasanmi, menimcha, eng chiroyli gul shu. Gulning chiroyi uning g'unchaligida. Agar ochilsa, bir kun kelib so'liydi. Qiziq, u

qaysi rangda ekan-a? Sirli narsa doim qiziqarli bo'ladi. Uning go'zalligi, bor chiroyini ko'z-ko'z qilmay, sirli tutishida, – deya so'zini tamomlabdi aqlli kapalak.



## ZERIKIB QOLMAY DESANGIZ...

Diyora Ahmadjonova bu yil Sirdaryo shahridagi 7-maktabning 5-sinfini tamomladi. U yozgi ta'tilni oromgohlarda emas, balki uyda o'tkazishni yoqtirar ekan. Zerikmaslik uchun buvijonisi bilan ta'tilning ilk kunlaridanoq kun tartibi tuzib olishibdi. Bu haqda Diyora bizga quyidagilarni so'zlab berdi:

– Buvijonim ta'tilda maroqli dam olishim uchun kun tartibi tuzib olishimni maslahat berdilar. Ta'tilda kun tartibi tuzish shart emas-ku, desam, tartibli insonlarning kuni bekorchilik bilan o'tmaydi, ishi unumli bo'ladi, deya javob berdilar. Shu kundan boshlab zerikishni unuttim. Ertalab turib, ko'cha va hovlini supuraman, nonusha tayyorlayman, ukalarimni o'ynataman, oyijonimga uy ishlarida ko'maklashaman, dugonalarning bilan turli o'yinlar o'ynaymiz va albatta, kitob o'qiyman. Kunlarim mazmunli o'tayotganidan juda xursandman.

**Aziz bolajonlar! Tengdoshlaringiz fikrlari bilan tanishib chiqqan bo'lsangiz, darhol qo'lingizga qog'oz va qalam oling. Yozgi ta'tilni maroqli va esda qolarli o'tkazish haqidagi rejangizni yozib, uni kun tartibingizga kiriting. Rejalaringizni esa maktub orqali bizga ham yuborishni unutmang.**

**Yana shuni yodda tutingki, hamma gap kun tartibini shunchaki tuzib qo'yishda emas, unga amal qilishdadir.**

GULYUZ tayyorladi

**Bolaligida Ibn Sino onasidan:**  
«Nega osmon avvallari katakchalardan iborat edi-yu, hozir o'sha katakchalar yo'q?» deb so'ragan ekan. Bunday deb so'ragacha sabab, go'dakligida onasi har xil hasharotlardan saqlash maqsadida uning yuzini elak bilan yopib qo'yar ekan. Keyinchalik o'sha manzarani bo'lg'usi tabii kuchli xotirasi yordamida xotiray olgan ekan.

Haqiqatan ham xotiraning imkoniyatlari juda keng. Inson 20 mingdan 100 minggacha so'zni eslab qolishi mumkin. Masalan, mashhur kompyuter dasturchisi Bill Geys minglab kodlarni yoddan biladi, deyishadi. Sarkarda Aleksandr Makedonskiy esa askarlarini nommanom sanab bergani haqida rivoyatlar bor. Mark Tven esa sahnada o'ynashi

kerak bo'lgan rolni qaydlar yordamida yaxshi eslab qola olmogach, rasmlar bilan ishlagan va bu qiyinchiliklarni osonlikcha yengib o'tolgan ekan.

O'z navbatida inson xotirasi juda ko'p omillarga bog'liq

holatlar uchrab turadi. Hatto til o'rganishga qobiliyati yo'q, deb hisoblangan kishilar begona mamlakatga tushib qolganida, xotiralaridagi yangi qirralar ochilgani ham tajribalarda o'z isbotini topgan.



## YUZ MARTADA YOD BO'LADI

ekanini ham unutmaslik lozim. Kimdir ko'rganini, kimdir eshitganini yaxshiroq eslab qoladi. Shuningdek, inson xotirasiga qiziqqan narsasi tezroq o'mashadi. Ba'zan esa ma'lum hissiy kechinmalar unutilgan voqealarni qayta jonlantirgan

Qirqdan oshgan kishilarning gap orasida, xotira chatoq-da, qarichilik endi, deb qo'yishlari odatiy holga aylangan. Aslida esa bunday emas. Ana shu bahonaga tayanadiganlar ko'pincha faol o'rganish davri tugagandan keyin

o'rganishga ishtiyoqni yo'qotishadi va xotirani zo'r berib ishlatmasliklari natijasida shu ko'nga tushib qolishadi. Germaniya va AQSH kabi bir qator xorij mamlakatlarida esa nafaqaga chiqqandan keyin talabaga aylandigan qariyalar ko'plab topiladi. Ular odatda ijtimoiy-gumanitar fakultetlarga o'qishga kirishadi va yosh talabalar bilan baravar mashg'ulotlarni o'zlashtirib, imtihonlar topshirishadi. Demak, xotira zaiflashuviga yoshni sabab qilib ko'rsatish asossiz bahona. Xalqimizda «Yuz martada yod bo'ladi, ming martada muhr» degan naql yuradi. Bu maqol asosli, faqat chahonki unga to'g'ri amal qilinganda. Chunki miya ma'lumotni muhrlashi uchun unga vaqtincha boshqa ma'lumot yuklanmay turilishi lozim.

Jamshid NABIYEV





## BUXOROLIKLAR PESHQADAM



May oyining so'nggi kunlarida Qashqadaryoning Shahrisabz tumanidagi «Lochin» oromgohi bolalar bilan yanada gavjum bo'ldi. Respublika «Kamalak» bolalar tashkilotining navbatdagi X anjumani maskur tashkilotning o'n yilligiga bag'ishlandi.

– Anjuman kunlarida bolalarning madaniy hordiq chiqarishlariga ham keng imkon yaratildi, – deydi Respublika «Kamalak» bolalar tashkiloti raisi Odina opa Jamoldinova. – Jumladan, «Mening Vatanim» videoroliklar tanlovi, «Biz 10 yoshdamiz» taqdimoti, «Intellectual olimpiada», «Kamalak» ekspress», «Quvnoq futbol», «Kamalak

xazinasi» o'yinlari, «Biz bir safdamiz» shiori ostidagi uchrashuvlar bolalarni befarq qoldirmadi.

«Kamalak» bolalar tashkiloti tomonidan «Eng namunali Sardorlar Kengashi» tanlovi e'lon qilinish, bolalar orasida «Kamalak» faoliyatini targ'ib etish, tashkilotning maqsad va vazifalarini bolalarga yetkazish, iqtidorli va qobiliyatli yoshlarni

izlab topish, joylarda Sardorlar Kengashi faoliyatini yanada takomillashtirish ko'zda tutildi.

Anjumanda ushbu tanlovning final bosqichi ham o'tkazildi. Navoiy viloyati Sardorlar Kengashi faxrli birinchi o'ringa, Toshkent shahri Sardorlar Kengashi ikkinchi o'ringa, Buxoro viloyati Sardorlar Kengashi esa uchinchi o'ringa loyiq deb topildi.

Bundan tashqari, «Saylov – 2011» loyihasi doirasida Respublika Sardorlar Kengashiga saylovlar tashkil etilib, unda eng ko'p ovoz olgan Buxoro viloyati Sardorlar Kengashi Respublika Sardorlar Kengashini boshqarib, 2011-2012-o'quv yillar davomida o'z faoliyatini olib boradilar.

Mazkur anjuman Respublika bolalarini o'zaro do'stlashishlariga imkon yaratdi.

Yaqinda Jurnalistlarni qayta tayyorlash xalqaro jamoatchilik markazi, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi hamda YUNISEF hamkorligida «O'zbekistonda bolalar sog'lig'i masalalarini yoritishda hududiy ommaviy axborot vositalarining salohiyatini oshirish» mavzusida seminar-trening bo'lib o'tdi.

## SALOMATLIK SIRLARI



Mening quvnoq Mubinam.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgach, bolalar va onalar sog'lig'ini muhofaza qilish, ularning turmush farovonligini oshirish borasida qator me'yoriy hujjatlar, davlat dasturlari qabul qilindi. Ularning asosiy si Ona va bola sog'lig'ini muhofaza qilish tizimini tubdan isloh etish bo'yicha Milliy dasturdir. Shu bilan birga, yurtimizda bolalarning sog'lom tug'ilishi va barkamol bo'lib voyaga yetishi uchun barcha sharoitlar yaratildi. «Sog'lom ona – sog'lom bola» shiori ostida olib borilayotgan mazkur ezgu

ishlarga Butunjahon sog'liqni saqlash tashkiloti, YUNISEF singari xalqaro tashkilotlar ham ko'mak bermoqda.

– Salomatlik sirlarining eng oddiy si ozodalik, sarishtalikkidir. «Iflos qo'llar» kasalliklarini oldini olishda qo'llarni sovun bilan tozalab yuvish shart, – deydi Sog'liqni saqlash vazirligining onalik va bolalikni himoya qilish bo'limi boshlig'i Dilorom Ahmedova.

«Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Qonunining 22-moddasida bolaning sog'lig'ini saqlash huquqi kafolatlari bayon etilgan. Jumladan, «Har bir bola sog'lig'ini saqlash huquqiga ega. Davlat sog'lom bola tug'ilishini

## MUSIQANING SIRLI OLAMI

Kogon tumani xalq ta'limi bo'limiga qarashli Bolalar musiqa va san'at maktabida fortepyano, rubob, dutor, teatr san'ati va amaliy san'at yo'nalishlari mavjud bo'lib, ularda 29 nafar musiqa shaydolari 7 nafar ustozlaridan musiqa olamining nozik sirlarini o'rganib kelishyapti.



Suratda: Mirshod Dilmurodov ustози Muhayyo Ochilova bilan mashg'ulot paytida.

O'quvchilarimiz darslarda olgan nazariy bilimlarini ko'plab tadbir va tantanalarda yanada mustahkamlab, tajriba orttirishyapti. 2010-yilda bo'lib o'tgan «Iqbol» ko'rik-tanlovida iqtidorli qizlarimizdan Zarnigor Abdubakirova va Zarnigor Dilmurodovlar munosib ishtirok etib, faxrli 1-va 2-o'rinlarni qo'lga kiritib, «Faxriy yorliq» hamda qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlanganliklari fikrimiz dalili bo'la oladi.

Zarnigor Dilmurodova «Yangi avlod – 2011» ko'rik-tanlovida ham muvaffaqiyatli qatnashib, 2-o'ringa loyiq topildi va ustози «Dutor» yo'nalishi o'qituvchisi Muhayyo Ochilovanning unga bildirgan yuksak ishonchini oqladi.

Tumanda musiqa yo'nalishi bo'yicha iqtidorli bolalarni tanlash maqsadida Muhitdin Qoriyoqubov xotirasiga bag'ishlab o'tkazilgan ko'rik-tanlovda muvaffaqiyatli qatnashgan «Rubob» guruhi o'quvchisi Saidmirzo Sharipov va «Dutor» guruhi o'quvchisi Mirshod Dilmurodov faxrli 1-o'rinni, Asadbek Asqarov 2-o'rinni qo'lga kiritishdi.

Tanlovning viloyat bosqichida ham birinchilik Saidmirzoga nasib etdi. Mirshod esa 2-o'rinni band etib, «Faxriy yorliq» hamda esdalik sovg'alari bilan qaytishdi.

Bunday iqtidorli o'quvchilarimizni kelajakda yanada yuqori natijalarga erishishlariga umid qilamiz.

J.SANOQULOVA,  
tuman bolalar musiqa va san'at maktabi direktori

ta'minlash uchun onaga uning sog'lig'ini saqlash sharoitlarini yaratadi», deyilgan. Shunday ekan, avvalo, biz oilada sog'lom turmushni yaratishimiz lozim. Buning uchun esa kun tartibiga rioya qilib, salomatligimizni asrashimiz kerak.

Shuningdek, seminar ishtirokchilari tomonidan tayyorlangan kichik sahna ko'rinishlari, qiziqarli savol-javoblar tadbimi yanada jonlantirdi. Ayniqsa, mutaxassis-larning mazmunli suhbatlari, monitoring orqali ko'rsatilgan hujjatli filmlar jumalistlarning bu boradagi bilimlarini oshirishga xizmat qildi, desak mubolag'a bo'lmaydi.

Sahifani Feruza SOYIBJON qizi tayyorladi



16 yosh! Inson umrining bu davrini borliq yashillikka burkangan, xushbo'ygullar ifori dillarni maftun aylagan bahorga qiyoslagim keladi. Zero, bu yoshdagi o'smirlar qalbi ham ko'klamdek beg'ubor, go'zallikka, nafislikka oshufta bo'ladi, yaratish, yashnatish zavqi bilan yashaydilar.

Quyida o'smirlik bo'sag'asidagi tengdoshlaringizning o'y-xayollari, ichki kechinmalari, kelajak orzulari bilan tanishasiz.

## JUDA SIRLI...

Goh shodonman, goho noxush,  
Goho oqar ko'z yoshim.  
Muhabbatning o'ylaridan,  
Aylanib qoldi boshim.

Yuzim oy, tishlarim dur,  
Qaro qalamdir qoshim.  
Juda sirli kelayapti,  
Mening o'n olti yoshim.

Shohista RAVSHANOVA,  
Samarqand viloyati,  
Ishtixon tumani



## IZLANISH... SABR... G'ALABA...



Yaqinda bir sinfdosh dugonamni uchratib qoldim. U shu darajada tushkun holatda ediki, kayfiyati hatto mening ruhiyatimga ham ta'sir o'tkazdi. Sababini so'rasam, jo'yali bir gap aytmedi. Eng yaqin dugonasi bilan xafalashib qolishganmish...

Maktabda a'lo baholarga o'qirdi. Litsey talabasi bo'lgach, baholari biroz pasayibdi. Balki shu narsa uning ruhiyatiga ta'sir qilgandir...

Uyga kelib ham dugonamning holati ko'z o'ngimdan ketmedi. Onamga aytam: «Sizning yoshingizdagi o'smirlar o'ta ta'sirchan bo'lib qoladilar. Goh xush, goho noxush kayfiyatda yurishlari ham tabiiy hol. Kichkinagina muvaffaqiyatsizlik ta'sirida umidsizlikka tushib

qolishlari mumkin. Har qanday vaziyatda ham inson tushkunlikka tushmasligi, undan chiqib ketish yo'llarini izlashi lozim», dedilar.

Darhaqiqat, har bir inson hayotda maqsad bilan yashaydi. Unga erishish yo'lida tinim bilmay harakat qiladi, chidam bilan intiladi, izlanadi.

Chidamlilik insonning sabrini, matonatini toblaydi.

Yaqinda mashhur ruhshunos olim Deyl Karnegining kitobini o'qib qoldim. U ham o'z kitobida bu narsani o'quvchiga qayta-qayta uqtiradi. Olamdagi har bir narsa o'z mohiyatiga ega. Mohiyatga sabab, oqibatga aloqador bo'lmagan mavjudlikning o'zi yo'q. Daraxtni tik tutib turgan narsa

uning ildizlari. Insonni hayotda tutib turgan narsa esa umiddir. Qachonki biz umid qilishdan charchasak, o'z-o'zimizdan, hayotdan ham charchay boshlaymiz. Taqdir to'fonlariga qarshi kurash olish imkoniyatimiz ham gumonlar ostida qolib ketadi. Umidsizlik hech qachon naf keltirmagan. Kishi tushkunlikka tushgani sayin g'am-g'ussaga botib boraveradi. Hayotda shunday damlar bo'ladiki, mag'lubiyat adog'siz iztiroblar keltiradi. Shunday damda insonlar mag'lubiyatni matonat bilan qabul qilib, to'g'ri xulosa chiqara olsalar, ular uchun zafarlar sari yo'l ochiladi.

Karnegining kitobini o'qish jarayonida uning quyidagi mulohazalari diqqatimni tortdi: «Yodingizda tuting: hech kim o'lgan itga tosh otmaydi».

O'lgan it misli ortda qolgan o'tmishimiz kabidir.

Aziz tengdoshim, ertamizga umid bilan boqib yashaylik. Zero, umid ko'plab ezguliklar qilishga qodir.

Shahlo HOSHIMOVA,  
JDPI qoshidagi 2-sonli  
akademik litsey talabasi.  
Osimxon VOSIXONOV  
chizgan rasmlar

## MUHABBAT...

Muhabbat – baxt berkingan qafas,  
Armonga to'la yo'l... iztirob,  
Bo'g'zingga jon tiqilgan nafas.

Muhabbat...  
Farhod, Shirin turfa ertaklar,  
Qalbi alvon, ko'ksi to'la qon,  
Bulbullarga gullar ermaklar.

Muhabbat...  
Shumi, ayt? Buyuk his, to'fon,  
Ko'chalarda sarson sadoqat,  
Alpomishdan meros qolgan ahd.

Muhabbat...  
Yuraklarda qotgan tomchi yosh,  
Taqdiridan baxt kutib tolgan,  
Majnunoldek doim egik bosh.

Muhabbat...  
Qalbing qoplagan alam, fiqoq,  
Ko'z yosh bilan qorishib ketgan,  
Baxtsizlik u baxtingdan yiroq.

Muhabbat...  
Qismat. Taqdir. Yo'l,  
Yuraklarda ochilgan bir tup,  
Qizil, alvon, qirmiz atirgul.

Muhabbat...  
Ishqdan yaralgan mamlakat, taxt,  
Odam Ato, Momo Havodan,  
Meros qolgan mangu, tugal baxt.

Muhabbat...  
Yulduz RIZAYEVA,  
Navoiy texnika-iqtisodiyot  
kasb-hunar kolleji talabasi



Sahifani ZAMONBEKA tayyorladi

## FAXR

Biz chindan-da baxtiyor avlodmiz. «Yuksak imkoniyatlar mamlakati» deya ta'riflanadigan diyorimizda bilimlar cho'qqisini zabt etishimiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Shahar va tumanlarimiz, hatto chekka qishloqlarimizda ham qad rostlagan litsey va kollejarimizdagi sharoitlar havas qilsa arzigudek.

Aziz tengdoshim, bunday g'am-xo'rliklar evaziga bizdan nima talab qilinadi? Faqat o'qish, uqish, albatta!

Men Jizzax Davlat pedagogika institutining tasviriy san'at va muhandislik grafikasi bo'limida tahsil olaman. Kelajakda mohir musavvir bo'lib, ota-onam, ustozlarim ishonchini oqlash niyatidaman.

Feruz OCHILOV



## IXTIROCHI QIZ



ko'plab ixtirochilar qilishga ham ulgurishyapti. Bizning Buxoro viloyati, Vobkent tumanidagi 26-umumta'lim maktabimiz o'quvchisi Gulnigora Hamroyeva ana shunday yosh ixtirochilardan biri. Aslida bu a'lochi, ilmga chanqoq qizimizning barcha fanlarga qiziqishi kuchli. Lekin fizikaga mehri bo'lakcha. Tuman miqyosida o'tkazilgan fanlar olimpiadasida ham aynan shu fan yo'nalishida muvaffaqiyatli ishtirok etdi. Fizikaga oid adabiyotlarni o'qib, qiziqarli tarzda referatlar yozadi. Harakatdagi model, krossvord chizmalar chizadi va ular asosida modellari yaratishga harakat qiladi.

Mazkur bilim dargohini muvaffaqiyatli tamomlagan Gulnigora ustozlariga havas qilib, fizika fani o'qituvchisi bo'lmoqchi.

H.RO'ZIYEV,  
maktab direktori

Ma'lumki, fizika ancha murakkab fan. Uning tushunish ancha mushkul bo'lgan qoidalari-yu formulalarini yodda saqlashning o'zi bo'lmaydi. Shu bois, bu fanni ayrim ayrim o'quvchilar yoqtirmasliklarini ham inkor etib bo'lmaydi.

Lekin ular orasida shunday o'quvchilarimiz ham borki, fizikaga qiziqibgina qolmay, fanga doir bilimlari asosida



Emas oson bu maydon ichra turmoq  
Nizomiy panjasiga panja urmoq...

G'azal mulkingning sultoni Alisher Navoiy bobomiz ham she'riyat maydonida kezishning og'ir mashaqqati haqida o'rtanib yozganlar. Yuqoridagi baytdan, she'r yozish barcha davr-u zamonlarda yengil kechmaganini yana bir bor his etamiz. So'zlarni sayratish, rang berish, navo belanchagiga belash kabi zalvorli vazifani uddalagan shoir, go'yo uloqqa kirgan chavandoz kabi sergak turishi kerak. Uning oti tezlik qilgan chog'ida bilagi pand berib qo'ymasin. Tahriyatiymizga kelayotgan maktublarning aksariyati «she'r» bo'lib chiqadi. Bir vaqlar qog'oz qoralab yurganida, she'r yozish menga juda oson tuyulgan edi. Yillar o'tib borgani sari so'z ustida ishlash azobini chuqurroq anglayapman. O'quvchining ko'zlariga gunohkordek tikilishdan qo'rqib, qog'ozlarning yuzini bot-bot qoraytirganida:

She'r yozishni o'yin deb bildim,  
Misralarda oqdi qonlarim.  
Endi tunlar uxlayolmayman,  
Zirqiraydi ustixonlarim...

degim keladi. Ijod mashaqqatining shirin azobini asti so'ramang. Ko'ngil qirg'oqlarida suzib yurgan qaynoq satrlar yurakdan o'tilib chiqsa, hayratlanmang, demak she'r yetilibdi.

Bir kun kelib u yuraklarni zabt etishi aniq.

Keling, yaxshisi, qalbida ilk she'riy ohanglar navosi paydo bo'layotgan qalamkash o'g'il-qizlarimiz ijodi bilan sizni ham tanishtiray:

## RANGLAR

Kamalakda bor ranglar,  
Kapalakdek qaranglar.  
Qizil, sariq, yashil, oq  
Ularga sen ham bir boq.

Har bir rangda bir ma'no,  
Go'yo rang qilar da'vo.  
Ketma-ket saftanarlar  
Ranglari bo'ylab ular.

Komila ORTIQOVA,  
poytaxtdagi  
300-maktabning  
6-«B» sinf o'quvchisi

# SHE'R YOZISHNING SHIRIN AZOBI

Surxondaryo viloyati, Qumqo'rg'on tumanidagi  
53-umumta'lim maktabining 9-sinf o'quvchisi  
Sadoqat Ergasheva «Vatan» she'rida:  
**Bir qarich tuprog'ing oltindan qimmat,  
Senga xizmat qilish eng oliy himmat.  
Xizmatlar barisi bo'lsin beminnat,  
Men seni jonimdan sevaman, Vatan...**



Ko'rib turganingizdek, har holda o'ziga yangicha bir yo'l tanlashga intilayotgan ijodkor qizimizning beg'ubor olamida nimadir borgan o'xshaydi. Xuddi shunga o'xshash yarq etib ko'ringan satrlarni farg'onalik Shahzodaxon Ahmadjonovanning «Ko'ngil», jizzaxlik Jumagul Xudoyberdiyevanning «O'tajonim», «Jon O'zbekiston», sirdaryolik Turg'unoy Abduvohidovanning «Qizg'aldog'im», qashqadaryolik Eshniyoz Burxonovning «Sizga ta'zim», xorazmlik Omonjon Vaisovanning «Xiva hayratlari» nomli she'rilarida ham ko'rishimiz mumkin. Shuningdek, ikkinchi toifa ijodkorlar ham bo'ladiki, ular rang tanlab o'tirmaydilar. So'zlarni suvdek isrof qilib yuborishadi. Adabiyotchilar ta'biri bilan aytganda, bu usul bayonchilik deyiladi. Ko'rgan-kechirganini «she'r» deb qog'ozga to'kib tashlayveradi. O'quvchi undan hech qanday ma'no olmaydi.

So'zlarimiz quruq bo'lmasligi uchun yana «she'r»larga murojaat qilamiz. Jizzaxlik qizimiz Mastura Ergasheva «Bulut va yomg'ir» she'rida:  
**Yog'ib qoldi birdan yig'loqi yomg'ir,  
Quyosh ham berkindi bulut ortiga.  
Sukut saqlamasdan shivirlab yomg'ir,  
Yog'ardi qaramay orqa-oldiga...**



Shuningdek, navoiylik Muhiba Najmiddinovanning «Bahor», «Vatan ta'rifi», namanganlik Sohiba Hakimovanning «Varrak», «Dangasa», qashqadaryolik Zalina Avliyoqulovanning «Ona» she'ri bunga misoldir.

Uchinchi toifa havaskorlarimiz borki, ularning yozganlarini qayerdadir o'qigan, eshitgandek bo'lasiz. Bunday ijodkorlar hali juda ko'p izlanishiga to'g'ri keladi.

Axtanqul KARIM

Risolat ISKANDAROVA,  
Xorazm viloyati, Urganch  
shahridagi  
5-maktabning 8-sinf  
o'quvchisi

## HILPIRAYVER, BAYROG'IM!

O'zbekimning qadriyati tiklandi qayta,  
Bayrog'ida aks etgan oy, yulduzlar uyg'oq.  
Xalqimizning orzulari ushaldi asriy,  
Hilpiradi boshi uzra erk ramzi – bayrog.

Aks etgandir moviy osmon, bepoyon kenglik,  
Hayot qoni barq uradi tomirlarida.  
Yashil libos kiygan borliq – tiriklik ramzi,  
Poklik, imon mujassamdor oq libosida.

Dunyo bo'ylab hilpirayver, aziz bayrog'im,  
Bizni buyuk kelajakka chorlagin har on.  
Bayrog'im, sen faxrimdarsan, ham iftixorim,  
O'zing g'ururdarsan bizga, o'zing sharaf-shon.

## MEN UCHUN BU VATANDIR

Men uchun bu Vatandir  
Qushlarning xush ovozi,  
Bolarilar parvozi,  
Buvimning bog'idagi,  
Atirgullarning nozi,  
Men uchun bu Vatandir!

Daraxtlarning yaprog'i,  
Kapalaklar titrog'i,  
Toza suvli bulog'i,  
Ona zamin tuprog'i,  
Men uchun bu Vatandir!

Shohsanam QURBONOVA,  
Toshkent shahridagi 134-maktabning  
8-sinf o'quvchisi





Salom qadrlı sportsevar bolajonlar! Bugun yana sizlar bilan salomatlik ildizi bo'lgan do'stingiz - sport haqida suhbatlashamiz. Ushbu sahifamizni tahririyatimizga sizlardan kelgan maktublar asosida tayyorladik. Darvoqe, yoz fasli musobaqalarga boyligi bilan ham ajralib turadi. Chunki bu davrda sport bilan shug'ullanishingiz uchun vaqtingiz mo'l bo'ladi, shundaymi? Bir-biridan zavqli, maroqli musobaqalaringizdan hayratlanib, hissiyotlarini qog'ozga to'kib, tahririyatga yo'llayotgan qalamkashlarga ham shu o'rinda rahmat aytamiz. Umid qilamizki, keyingi sahifalarimizdan Sizning ta'til taassurotlaringiz ham joy oladi.



## YURTGA IFTIXOR BO'LSAM...

Dugonam Dilorom ishlaydigan maktabga bir yumush bilan borgandim. Maktab darvozasidan ichkariga kirishim bilan ko'zim balandroq ovozda gaplashib turgan 3-4 nafar o'smiringa tushdi. Masofa unchalik uzoq bo'lmagani uchun yigitchalarning o'zaro tortishayotganliklarini payqash mushkul emasdı.



- 260-maktabning 4-sinfni tamomladim.

- Janjalni darrov to'xtatib qo'yishning siri nimada? - so'rayman hayratim oshib.

- 2-sinfda o'qiyotganimda, bu-vam meni Yunusobod tumanidagi 206-bog'cha-maktabi qoshidagi kikkboxing to'garagiga olib bordilar. Ikki yildirki, mashg'ulotlarga qatnayapman. Murabbiyim Abdurashid aka Akilboyevdan minnatdorman. Hozir anchagina yutuqlarga erishdim. Chiroyli bir orzum bor: «Nomim O'zbekiston iftixorlar» kitobiga kirsam, deyman.

**Gulchehra KARIMOVA,**  
Toshkent shahri,  
Yunusobod tumani

Beixtiyor ular tomon yurdim. Shunda chamasi to'rtinchi-beshinchi sinf o'quvchisi bo'lsa kerak, bir qizcha paydo bo'ldi-yu: «Uyalmaysizlarmi, kuchlaring kelib-kelib kichiklarga yetdimi? Yoki mushtimni sog'inib qoldilaringmi?», deyishi bilan yigitlar birin-ketin tarqala

boshlashdi.

Qiziq, janjalkash bolalarni bir zumda murosaga keltirgan bu qizcha kim ekan, deya qiziqdim. Va uni savolga tutdim:

- Isming nima?

- Mohichehra.

- Nechanchi sinfda o'qiyasan?

## KAM EMAS HECH NARSAMIZ

Mustaqillik bizga hamma imkoniyatlar eshigini ochdi. Maktabimiz chekka hududda joylashgan bo'lsa-da, ko'rsangiz, havas qilasiz. To'g'risi, shahar maktablaridan qolishmaydi. Dargohimizda 20 dan ortiq fan to'garaklarimiz, Axborot resurs markazimiz va sport to'garaklarimiz mavjud. Sportning shaxmat-shashka, voleybol, basketbol, stol tennisi, futbol, gimnastika turlari bilan shug'ullanayotgan tengdoshlarim chempionlik sari intilmoqdalar.



Surayyo RAHMONOVA,  
Jizzax viloyati, Zomin tumanidagi 15-maktabning 9-«A» sinf o'quvchisi



SARVINNOZ

Barchinoy momomizning  
Ruhlarini etib shod,  
Maydonlarga otlandik  
Biz baxtiyor yosh avlod.

Barchaga birdek yoqish qiyin ish, to'g'rimi, bolalar? Ammo bizning Yulduzxon o'zining xushmuomataligi, a'lochı-yu faolligi, o'rtoqlariga mehribonligi, ustozlariga hurmati balandligi bilan hammaga manzur qiz.



## HAMMAGA MANZUR QIZ

Tumanimizdagi 3-o'rta maktabning 7-sinfni tamomlagan Yulduz Bozorova sportning basketbol turi bilan shug'ullanib, yana tillarga tushdi. Hozirda maktabimizning «Setora» basketbolchi qizlar jamoasining faol a'zosi. Bugungi kunda Yulduz va uning jamoadosh dugonalari yutuqlaridan quvonib yurgan murabbiy Bahodir aka Sattorovning shogirdlaridan umidi katta. Axir ular Buxoro, Navoiy va Samarqand shaharlarida bo'lib o'tgan bahslarda g'oliblikni qo'lga kiritib, murabbiy ishonchini oqlashdi-da.

Rahmat TO'LAYEV,  
Buxoro viloyati, Romitan tumani

Said aka o'g'li Bahodirning sportga qiziqishini bolalarcha bir havas deb o'ylagandi. O'shanda Bahodirjon 2-sinfda o'qirdi.

Mashg'ulotlarga barvaqt o'tlanishi, bo'sh qoldi deguncha sport bilan muntazam shug'ullanishi, musobaqalarga puxta tayyorlanishini ko'rgan Said aka o'g'lining sportchi bo'lishiga astoydil ishondi. Sergeli tumanidagi «Olimpiya umidlari» sport majmuasida mehnat qilayotgan tajribali murabbiy

## BAHODIRNING TA'TIL REJASI

Sunnat aka G'afforovga shogirdlikka berdi. Bahodir Barotov kikkboxing bilan shug'ullana boshladi. Turli musobaqalarda qatnashib, sovrindorlar qatoridan joy oldi. Toshkent shahar birinchiligi va Respublika birinchiligi musobaqalarida

omad unga kulib boqdi.

Bahodirjonga chin ma'noda havas qildik. U rejali bola. Yozgi ta'tilda sportning aykido turi bilan ham shug'ullanyapti.

Jamoliddin HAMDAMOV,  
O'zDJTU qoshidagi akademik litsey talabasi

G'OLIBA tayyorladi



Muxlislarimiz orasida rassom bo'lish orzusidagi bolalar ham talaygina. Taniqli musavvirlarning maslahat va o'g'itlari ular uchun juda foydali bo'ladi, degan niyatda taniqli musavvir Feruza Basharova bilan muloqotda bo'ldik. Kuni kecha O'zbekiston Badiiy akademiyasining ko'rgazmalar zalida «Ertaklar karvoni» nomli shaxsiy ko'rgazmasi bo'lib o'tgan rassom bilan

– Aniq eslolmayman. Otamning boy kutubxonalarini bor edi. Unda o'zbek hamda jahon xalq ertaklari juda ko'p edi. Harflarni tanib olgach, o'sha kitoblarni o'qiy boshladim. Ertaklar olami meni shu qadar sehrlab qo'ydi, kitobning bo'sh joylariga asar qahramonlarining suratlarini chizib tashlaganimni o'zim ham bilmay qolibman. Keyin esa otamning koyishlaridan rosa

otamning o'g'itlariga amal qilib kelaman.

– *Sizning ijodingiz haqida gap ketganda, Feruza Basharova bolalar kitoblarini o'ziga xos uslubda bezaydi. Bezaklari rangdor, yorqin, bolalar olamiga yaqin, deya e'tirof etishadi.*

– Kitobning o'quvchi diliga yetib borishida rassomning ham xizmati katta. Unga ishlagan suratlar kitob haqida dastlabki taassurotni uyg'otishga xizmat qiladi. Bolajonlarning ko'ngli osmon kabi beg'ubor. Shuning uchun bolalar kitoblarini yorqin, o'quvchi kayfiyatini ko'taradigan ranglarda chizishga harakat qilaman.

– *Xalqaro bolalarni himoya qilish kuniga bag'ishlangan «Ertaklar karvoni» nomli shaxsiy ko'rgazmangizdan ko'nglingiz to'ldimi?*

– Albatta, ko'rgazmaga kelgan bolajonlar ertak qahramonlarini zavq bilan tomosha qilayotganlarini ko'rib, ko'nglim tog'day o'sdi, kuchimga kuch qo'shilganday bo'ldi.

– *Feruza opa, ijodingiz tufayli ko'plab mukofotlarga erishgansiz. Asarlaringiz Rossiya, Bolgariya, BAA, AQSH va boshqa ko'plab xorijiy mamlakatlardagi galereyalardan joy olgan. Bunga erishish oson bo'lmagandir?..*

– Har kim sidqiddan mehnat qilsa, albatta yuzaga chiqadi. Birinchi galda inson qilayotgan ishidan o'zi zavq olishi kerak. Shundaygina u boshqalar uchun ham zavqli bo'ladi. Mening hayotda o'zim amal qiladigan bir shiorim bor: bir ishni oxiriga yetkazmaguncha boshqasiga qo'l urmayman.

– *Yosh rassomlarga tilaklaringiz...*

– Havaskor rassomlarga maslahatim erkin fikrlashni o'rganishin. Bir narsani bir necha xil ko'rinishda chizishdan erinishmasin. Shunda bitta yaxshisi saralanib chiqadi. O'sha saralanib chiqqani rassomni ko'klarga ko'tarishi mumkin. Bu yo'lda hammaga omad tilayman.

– *Sanimiy tilaklaringiz uchun tashakkur.*

Suhbatdosh: Yusuf  
ABDULLAYEV

## ERTAKLAR OLAMINING



## MALIKASI

qilgan suhbatimizni sizga ham ilindik.

– Otam Qutlug' Basharov taniqli rassom edilar, – deydi Feruza Basharova. – Uyda ishlagan paytlari singillarim Ziyoda, Laylo, ukam Jonpo'lat u kishining onlaridan ketolmay qolardik. Oddiygina qalam bilan chizilgan tasvirlardan hayratga tushardik. Shundan bo'lsa kerak, barchamiz otam kabi rassom bo'lishga intildik.

– *O'zingiz qachondan surat chiza boshlaganingizni eslaysizmi?*

qo'rqqanman. Maktabda o'qib yurgan kezlirim chizgan suratlarim gazeta va jurnallarda chiqqanini ko'rgandagi quvonchimni bir ko'rsangiz edi... P.P.Benkov nomidagi Respublika rassomchilik bilim yurtini bitirish arafasida G'ayratning «To'tiqush» kitobini bezatdim. Teatr va rassomchilik institutining kitob grafikasi bo'limini tugatganimdan keyin kitoblar mening eng yaqin do'stimga aylandi. Shu kungacha ikki yuzdan ortiq kitobga badiiy bezak berdim. Bu kasb insondan katta sabr-toqatni talab qiladi. Mening otam bir narsani ko'p takrorlardilar: rassom har kuni nimadir chizishi kerak, bo'lmasa qo'li chiqib ketadi. Men shu kungacha birinchi ustozim bo'lgan

Ona qaldirg'och tuxumlar qo'yib, ini atrofida parvona edi.

Bir kuni Umidjon ne ko'z bilan ko'rsinki, bir ilon qaldirg'och ini tomon o'rmlab borardi. Ilonning yomon niyatini bilgan Umidjon darhol uzun tayog' bilan yerga tushirib yubordi. Ini ustida chirqillab turgan qaldirg'och esa inson farzandining unga g'amxo'rligi uchun minnatdorchilik bildirayotgandek Umidjonning boshi uzra chirqillab parvoz qilardi.

Maftuna MAHMUDOVA,  
O'zMU qoshidagi Olmazor  
akademik litsey talabasi

## QALDIRG'OCH INI

Kunlarning birida Umidjonlarning ayvoni peshtoqiga qaldirg'och in qurdi. Buni ko'rib u juda ham sevindi. Har tong u hovliga yugurib chiqib, qaldirg'ochlarni tomosha qilardi. Ular esa tinmay inini mustahkamlash maqsadida yelib-yugurib loy tashirdi. Nihoyat in ham bitdi.

*Dunyoda eng baland tog'  
Mauna Kea bo'lib, uning  
balandligi 10203 mertni  
tashkil etadi.*

*Eng tez yuguradigan  
hayvon gepart  
hisoblanadi.*

*Xalqi eng ko'p  
mamlakat Xitoy  
hisoblanadi. Bu  
davlatning aholisi 1  
milliarddan ortiq.*

**BILASIZMI?**

*Asalarining beshta ko'zi mavjud.  
Uchtasi boshning yuqori qismida.  
Ikkitasi esa oldinda bo'ladi.*

*Chumolilar esa hech qachon  
uxlashmaydi. Yer yuzida 9000 taga  
yaqin turdagi qushlar bo'lsa,  
chumolilarning turlari ham qariyb  
shuncha, ya'ni 8800 ta.*

*Asalari 100 gramm asal yig'ish  
uchun 1 mln. gulning nektarini  
yig'ishi kerak.*

BOSH MUHARRIR:  
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:  
Fazliddin  
SHOYODGOROV,  
Olovuddin  
ORIPOV  
Navbatchilar:  
Gulyuz ORIFJONOVA,  
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta  
O'zbekiston  
Matbuot va  
axborot  
agentligida  
0208-raqam  
bilan 2007-yil  
2-fevralda  
ro'yxatdan  
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:  
Avaz MARAHIMOV,  
Svetlana INOMOVA,  
Qahramon QURANBOYEV,  
Odina JAMOLDINOVA,  
Jabbor RAZZOQOV,  
Murtazo SULTONOV,  
Feruza JALILOVA  
(Bosh muharrir o'rinbosari),  
Feruza ADILOVA  
(mas'ul kotib),  
Dilmurod RAHMATILLAYEV,  
Dilshoda DADAJONOVA

Manzillimiz:  
Toshkent shahri,  
Navoiy ko'chasi, 30-uy.  
Indeks: 100129.  
Obuna indeksi: 198.  
e-mail: tong1924@bk.ru  
www.tongyulduzi.uz  
Tel: 244-27-25, 244-63-08  
Tel/faks:  
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»  
NMIUda chop etildi.  
Tahririyatga kelgan barcha  
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,  
mualliflarga qaytarilmaydi.  
Haftaning dushanba kuni  
chiqadi. Shakli A-3,  
2 bosma taboq.  
ISSN 2010-6092  
Adadi - 65218  
Buyurtma N: J 2062

### Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,

«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,

«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga

qarashli bo'lgan Xalqaro xayriya jam'armasi.